

Dış Ticarete Teslim Şekilleri (INCOTERMS)

(Yürürlük: 1 Ocak 2020)

ICC Yayın No 723 ile güncellenmiş olup, **Incoterms 2020 kuralları** aşağıdaki gibidir.

ICC 27 Eylül 2010'da *Incoterms 2010* revizyonunu yayınladı. Söz konusu revizyon, 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren uygulamaya geçecek. **INCOTERMS** İngilizce (*International commercial terms*) kelimelerinden bazı hecelerin bir araya getirilmesiyle oluşturulmuş bir terimdir. **INCOTERMS**'ler ICC (*International Chamber of Commerce*) (Milletlerarası Ticaret Odası) (MTO) tarafından hazırlanmaktadır.

Incoterms 2010'da teslim şekilleri 13'den 11'e düşürülmüştür. Dört şart yürürlükten kaldırılmış, bu karşılık iki yeni teslim şekli oluşturulmuştur.¹¹

Sadece cip ve cif teslim şekilleri satıcının malları sigortalamasını öngörür.

Tüm Taşıma Modlarında Kullanılan Teslim Şekilleri:

exw - Ex Works İşyerinde Teslim

fca - Free Carrier Taşıyıcıya Masrafsız

cpt - Carriage Paid To Taşıma Ödenmiş Olarak

cip - Carriage and Insured Paid To Taşıma ve Sigorta Ödenmiş Olarak

dap - Delivered At Place Belirlenen Yerde Teslim (*Sigorta sözleşmeye göre belirlendiği*)

dpu - (Delivered at Place Unloaded) (*veni*) Belirlenmiş Yerde Boşaltılmış Olarak Teslim (*Sigorta sözleşmeye göre belirlendiği*)

ddp - Delivered Duty Paid Gümrük Resmi Ödenmiş Olarak Teslim (*Sigorta sözleşmeye göre belirlendiği*)

Sadece Deniz ve İç Su Yolu Taşımalarında Kullanılan Teslim Şekilleri:

fas - Free Alongside Ship Gemi Doğrultusunda Masrafsız

fob - Free On Board Gemide Masrafsız

cfr - Cost and Freight Mal Bedeli/Masraflar ve Navlun

cif - Cost, Insurance And Freight Mal Bedeli/Masraflar, Sigorta ve Navlun

01.01.2020 tarihinden önce kullanılan Mülga Teslim Şekilleri

~~**dat** - Delivered At Terminal (*veni*) Terminalde Teslim (*Sigorta teminatının sözleşmeye göre belirlendiği*)~~

01.01.2011 tarihinden önce kullanılan Mülga Teslim Şekilleri

✓ ~~**daf** - (Delivered At Frontier - Sınırdaki teslim)~~

✓ ~~**des** - (Delivered Ex Ship - Gemide teslim)~~

✓ ~~**deq** - (Delivered Ex Quay - Rıhtımda teslim)~~

✓ ~~**ddu** - (Delivered Duty Unpaid - Vergileri Ödenmemiş Teslim)~~

exw (Ex Works - İşyerinde Teslim)

"İş yerinde Teslim" terimi, satıcının, malları, kendi mahallinde veya ismen belirlenmiş başkaca bir yerde (örneğin işyerinde, fabrikada, depoda vb.) alıcının tasarrufuna bırakarak teslim etmesini ifade eder. Satıcı, malları herhangi bir taşıma aracına yüklemek zorunda olmadığı gibi, malların ihracatı için gümrükleme işlemleri gereken hallerde bu gümrükleme işlemlerini yerine getirmek zorunda da değildir.

Tarafların, belirlenen teslim yerindeki ilgili noktayı mümkün olduğunca açık bir şekilde belirlemeleri önerilir. Zira bu noktaya kadar hasar riski ve masraflar satıcıya aittir. Alıcı ise, malların belirlenen teslim yerinde, şayet belirlenmişse üzerinde anlaşılan noktadan teslim alınmasına ilişkin tüm masraf ve riskleri üstlenir.

exw, satıcı bakımından asgari yükümlülüğü temsil eder. Bu terim, aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilerek kullanılmalıdır:

a) Uygulamada satıcı malları yüklemek için daha uygun bir konumda olsa bile, satıcının alıcıya karşı mallan yüklemeye ilişkin herhangi bir borcu yoktur. Şayet satıcı mallan yüklerse, bunu risk ve masrafları alıcıya ait olmak üzere yapar. Satıcının mallan yüklemek için daha uygun konumda bulunduğu hallerde, satıcıya masrafları ve riskleri kendisine ait olmak üzere malları yükleme borcu öngören fca kuralı daha uygun olacaktır.

b) Satıcıdan ihracat amacıyla exw temelinde

mal satın alan alıcı, satıcının sadece ihracatı gerçekleştirmek için alıcının talep edeceği oranda yardımda bulunma borcu altında olduğunu, buna karşılık ihracat için gümrük işlemlerini yerine getirmekle yükümlü olmadığını, bilmelidir. Bu nedenle, alıcı eğer doğrudan veya Alaylı olarak ihracat için gerekli gümrükleme işlemlerini yerine getiremiyorsa, bu kuralın kullanılmaması önerilir.

c) Alıcının malların ihracı ile ilgili olarak satıcıya bilgi verme borcu sınırlıdır. Ancak, satıcı, örneğin vergilendirme, raporlama gibi nedenlerle bu bilgilere ihtiyaç duyabilir.

fca (Free Carrier - Taşıyıcıya Masrafsız)

"Taşıyıcıya Masrafsız" kuralı, satıcının mallan, satıcının işyerinde veya belirlenen başka bir yerde, alıcı tarafından tayin edilen taşıyıcıya veya başka bir kişiye teslim etmesini ifade eder. Tarafların, belirlenen teslim yerindeki ilgili noktayı mümkün olduğunca açık bir şekilde belirlemesi önerilir. Zira bu noktada hasar alıcıya geçer.

Eğer taraflar teslimin satıcının işyerinde gerçekleştirilmesini amaçlıyorsa, bu işyerinin adresini belirlenen teslim yeri olarak tanımlamalıdır.

fca kuralı, satıcının malları uygulandığı ölçüde ihracat için gümrüklemesini gerektirir. Ancak, satıcının malların ithalat için gümrüklenmesi, ithalat harçlarının ödenmesi ve ithalat için gerekli gümrük formalitelerinin takibine ilişkin herhangi bir yükümlülüğü yoktur.

fas (Free Alongside Ship - Gemi Doğrultusunda Masrafsız)

"Gemi Doğrultusunda Masrafsız" kuralı, satıcının mallan belirlenen yükleme limanında, alıcı tarafından seçilen geminin doğrultusunda (örneğin bir rıhtımda veya bir mavnada) bırakarak teslim etmesini ifade eder. Mallara ilişkin hasar ve masraflar, mallar gemi doğrultusunda bırakıldıkları zaman alıcıya geçer ve alıcı bu andan itibaren bütün masraflara katlanır.

Tarafların, belirlenen yükleme limanındaki yükleme noktasını mümkün olduğunca açık bir şekilde belirlemesi önerilir. Zira bu noktaya kadar oluşacak masraflar satıcı tarafından karşılanır ve bu masraflar ile ilgili elleçleme ücretleri limandaki uygulamaya göre değişebilir.

Satıcının malları ya gemi doğrultusunda teslim etmesi veya zaten bu şekilde teslim edilmiş malları tedarik etmesi gereklidir. "Tedarik" terimine burada yapılan atıf özellikle emtia satışında mutad olduğu şekilde zincirleme (dizi halinde) olarak yapılan birden fazla satışa ilişkindir.

Malların konteynerde olduğu hallerde, satıcının malları gemi doğrultusunda değil de bir terminalde taşıyıcıya teslim etmesi olağandır. Bu gibi durumlarda, fas kuralı uygun değildir ve fca kuralı kullanılmalıdır.

fas kuralı, satıcının malları uygulandığı ölçüde ihracat için gümrüklemesini gerektirir. Ancak, satıcının malların ithalat için gümrüklenmesi, ithalat harçlarının ödenmesi ve ithalat için gerekli gümrük formalitelerinin takibine ilişkin herhangi bir yükümlülüğü yoktur.

fob (Free On Board - Gemide Masrafsız)

"Gemide Masrafsız" kuralı, satıcının mallan belirlenen yükleme limanında, alıcı tarafından seçilen gemide veya bu şekilde teslim edilen malları temin ederek teslim etmesini ifade eder. Mallara ilişkin hasar ve masraflar, mallar gemide bulunduğu anda alıcıya geçer ve alıcı, bu andan itibaren bütün masraflara katlanır.

Satıcının malları ya gemide teslim etmesi veya zaten gönderilmek üzere bu şekilde teslim edilmiş malları tedarik etmesi gereklidir. "Tedarik" terimine burada yapılan atıf özellikle emtia satışında mutad olduğu şekilde zincirleme (dizi halinde) olarak yapılan birden fazla satışa ilişkindir.

fob kuralı satıcının malları gemiye yüklenmeden önce bir terminalde taşıyıcıya teslim ettiği haller için uygun olmayabilir. Örneğin mallar konteynerde olduğu zaman bu şekilde teslim edilmeleri olağandır. Bu gibi durumlarda, fca kuralı kullanılmalıdır.

fob kuralı, satıcının malları uygulandığı ölçüde ihracat için gümrüklemesini gerektirir. Ancak, satıcının malların ithalat için gümrüklenmesi, ithalat harçlarının ödenmesi ve ithalat için gerekli gümrük formalitelerinin takibine ilişkin herhangi bir yükümlülüğü yoktur.

cfr (Cost And Freight - Masraflar Ve Navlun)

"Masraflar ve Navlun" kuralı, satıcının mallan gemide teslim etmesini veya zaten bu şekilde teslim edilmiş mallan tedarik etmesini ifade eder. Mallara ilişkin hasar ve masraflar, mallar gemide bulunduğu anda alıcıya geçer. Satıcı, malların belirlenen varma limanına getirilmesi için taşıma sözleşmesi yapmalı ve masraflar ile navlunu ödemelidir.

cpt, cip, cfr veya cif kuralları kullanıldığında, satıcı teslim yükümlülüğünü, mallar varma yerine ulaştığında değil, malları ilgili kural uyarınca taşıyıcıya tevdi ettiğinde yerine getirir.

Bu kuralın iki kritik noktası bulunur, çünkü hasarın geçişi ve masrafların devri farklı yerlerde gerçekleşir. Satım sözleşmesi her zaman bir varma limanını belirtmekle beraber, mallara ilişkin ziya ve hasarın alıcıya geçtiği yer olan yükleme limanını belirtmeyebilir. Eğer, yükleme limanı alıcı açısından özellikle önemliyse, taraflara bunun sözleşmede mümkün olduğunca açık bir şekilde düzenlenmesi önerilir.

Tarafların, kararlaştırılan varma limanındaki ilgili noktayı mümkün olduğunca açık bir şekilde belirlemesi önerilir. Zira bu noktaya kadar oluşacak masraflar satıcı tarafından karşılanır. Sancıya özellikle bu seçime uyan taşıma sözleşmesi yapması önerilir. Eğer satıcı, taşıma sözleşmesine ilişkin olarak varma limanında malların boşaltılmasına ilişkin masrafları üstlenmek zorunda kalırsa, aksi taraflarca kararlaştırılmadığı sürece, bu masrafların alıcı tarafından tazminini isteyemez.

Satıcının malları ya gemide teslim etmesi veya zaten varma yerine gönderilmek üzere bu şekilde teslim edilmiş malları tedarik etmesi gereklidir. Buna ek olarak, satıcının ya bir taşıma sözleşmesi yapması veya böyle bir sözleşmeyi tedarik etmesi gereklidir. "Tedarik" terimine burada yapılan atıf özellikle emtia satışında mutad olduğu şekilde zincirleme (dizi halinde) olarak yapılan birden fazla satışa ilişkindir.

cfr kuralı satıcının mallan gemiye yüklenmeden önce bir terminalde taşıyıcıya teslim ettiği haller için uygun olmayabilir. Örneğin mallar konteynerde olduğu zaman bu şekilde teslim edilmeleri olağandır. Bu gibi durumlarda, cpt kuralı kullanılmalıdır.

cif (Cost, Insurance And Freight - Mal Bedeli/Masraflar, Sigorta ve Navlun)

"Masraflar, Sigorta ve Navlun" kuralı, satıcının malları gemide teslim etmesini veya zaten bu şekilde teslim edilmiş malları tedarik etmesini ifade eder. Mallara ilişkin hasar ve masraflar, mallar gemide bulunduğu anda alıcıya geçer. Satıcı, malların belirlenen varma limanına getirilmesi için taşıma sözleşmesi yapmalı ve masraflar ile navlunu ödemelidir.

Satıcı ayrıca alıcının yolculuk sırasında mallara ilişkin ziya ve hasar riskine karşılık bir sigorta sözleşmesi yapar. Alıcı, cif kuralında satıcının sadece asgari teminat sağlayan bir sigorta temin etmek zorunda olduğuna dikkat etmelidir. Alıcı daha geniş bir teminat ile korunmak isterse, ya bu konuda satıcı ile mümkün olduğunca açık olarak anlaşmalı veya kendisi ek sigorta yaptırmalıdır.

cpt, cip, cfr veya cif kuralları kullanıldığında, satıcı teslim yükümlülüğünü, mallar varma yerine ulaştığında değil, malları ilgili kural uyarınca taşıyıcıya tevdi ettiğinde yerine getirir.

Bu kuralın iki kritik noktası bulunur, çünkü hasarın geçişi ve masrafların devri farklı yerlerde gerçekleşir. Satım sözleşmesi her zaman bir varma limanını belirtmekle beraber, mallara ilişkin ziya ve hasarın alıcıya geçtiği yer olan yükleme limanını belirtmeyebilir. Eğer, yükleme limanı alıcı açısından özellikle önemliyse, taraflara bunun sözleşmede mümkün olduğunca açık bir şekilde düzenlenmesi önerilir.

Tarafların, kararlardan varma limanındaki ilgili noktayı mümkün olduğunca açık bir şekilde belirlemesi önerilir. Zira bu noktaya kadar oluşacak masraflar satıcı tarafından karşılanır. Satıcıya özellikle bu seçime uyan taşıma sözleşmesi yapması önerilir. Eğer satıcı, taşıma sözleşmesine ilişkin olarak varma limanında malların boşaltılmasına ilişkin masrafları üstlenmek zorunda kalırsa, aksi taraflarca kararlaştırılmadığı sürece, bu masrafların alıcı tarafından tazminini isteyemez.

Satıcının malları ya gemide teslim etmesi veya zaten varma yerine gönderilmek üzere bu şekilde teslim edilmiş malları tedarik etmesi gereklidir. Buna ek olarak, satıcının ya bir taşıma sözleşmesi yapması veya böyle bir sözleşmeyi tedarik etmesi gereklidir. "Tedarik" terimine burada yapılan atıf özellikle emtia satışında mutad olduğu şekilde zincirleme (dizi halinde) olarak yapılan birden fazla satışa ilişkindir.

cif kuralı satıcının malları gemiye yüklenmeden önce bir terminalde taşıyıcıya teslim ettiği haller için uygun olmayabilir. Örneğin mallar konteynerde olduğu zaman bu şekilde teslim edilmeleri olağandır. Bu gibi durumlarda, cif kuralı kullanılmalıdır.

cif kuralı, satıcının malları uygulandığı ölçüde ihracat için gümrüklemesini gerektirir. Ancak, satıcının malların ithalat için gümrüklenmesi, ithalat harçlarının ödenmesi ve ithalat için gerekli gümrük formalitelerinin takibine ilişkin herhangi bir yükümlülüğü yoktur.

cpt (Carriage Paid To.... - Taşıma Ödenmiş Olarak)

"Taşıma Ödenmiş Olarak" kuralı, satıcının malları kendisinin seçtiği bir taşıyıcı veya diğer bir kişiye belirlenen yerde (eğer taraflarca böyle bir yer kararlaştırılmış ise) teslim edeceğini ve satıcının, malların belirtilen varış noktasına getirilmesi için gerekli taşıma sözleşmesini yapmak ve taşıma masraflarını ödemek zorunda olduğunu ifade eder. cpt, cip, cfr veya cif kuralları kullanıldığında, satıcı teslim yükümlülüğünü mallar varma yerine ulaştığında değil, malları taşıyıcıya tevdi ettiğinde yerine getirir.

Bu kuralın iki kritik noktası bulunur, çünkü hasarın geçişi ve masrafların devri farklı yerlerde gerçekleşir. Tarafların, hasarın alıcıya geçeceği teslim yerini ve satıcının malların o noktaya kadar taşınması için taşıma sözleşmesi akdedeceği varma yerini sözleşmede mümkün olduğunca açık bir şekilde düzenlemeleri önerilir. Eğer malların belirlenen varma yerine ulaştırılması için birden çok taşıyıcı kullanılıyorsa, malların ilk taşıyıcıya teslimiyle, yani tamamen satıcının takdirine bağlı ve alıcının üzerinde hiçbir kontrolünün olmadığı bir noktada, hasar alıcıya geçmiş olur. Eğer taraflar hasarın daha ileriki bir aşamada (örneğin, okyanustaki bir limanda veya havaalanında) geçişini düzenlemek istiyorlarsa, satım sözleşmesinde bu hususa değinmelidir.

Tarafların, belirlenen varma yerindeki ilgili noktayı mümkün olduğunca açık bir şekilde belirlemesi önerilir. Zira bu noktaya kadar oluşacak masraflar satıcı tarafından karşılanır. Sancıya

özelikle bu seçime uyan bir taşıma sözleşmesi yapması önerilir. Eğer satıcı, taşıma sözleşmesine ilişkin olarak varma limanında malların boşaltılmasına ilişkin masrafları üstlenmek zorunda kalırsa, aksi taraflarca kararlaştırılmadığı sürece, bu masrafların alıcı tarafından tazminini isteyemez.

cpt kuralı, uygulandığı ölçüde satıcının malları ihracat için gümrüklemesini gerektirir. Ancak, satıcının malların ithalat için gümrüklenmesi, ithalat harçlarının ödenmesi ve ithalat için gerekli gümrük formalitelerinin takibine ilişkin herhangi bir yükümlülüğü yoktur.

cip (Carriage and Insurance Paid To... - Taşıma ve Sigorta Ödenmiş Olarak)

"Taşıma ve Sigorta Ödenmiş Olarak" kuralı, satıcının malları kendisinin seçtiği bir taşıyıcı veya diğer bir kişiye belirlenen yerde (eğer taraflarca böyle bir yer kararlaştırılmış ise) teslim edeceğini ve satıcının, malların belirtilen varış noktasına getirilmesi gereken taşıma sözleşmesini yapmak ve taşıma masraflarını ödemek zorunda olduğunu ifade eder.

Satıcı ayrıca alıcının yolculuk sırasında mallara ilişkin ziya ve hasar riskine karşılık bir sigorta sözleşmesi yapar. Alıcı, cip kuralında satıcının sadece asgari teminat sağlayan bir sigorta temin etmek zorunda olduğuna dikkat etmelidir. Alıcı daha geniş bir teminat ile korunmak isterse, ya bu konuda satıcı ile mümkün olduğunca açık olarak anlaşmalı veya kendisi ek sigorta yaptırmalıdır.

cpt, cip, cfr veya cif kuralları kullanıldığında, satıcı teslim yükümlülüğünü mallar varma yerine ulaştığında değil, malları taşıyıcıya tevdi ettiğinde yerine getirir.

Bu kuralın iki kritik noktası bulunur, çünkü hasarın geçişi ve masrafların devri farklı yerlerde gerçekleşir. Tarafların, hasarın alıcıya geçeceği teslim yerini ve satıcının malların o noktaya kadar taşınması için taşıma sözleşmesi akdedeceği varma yerini sözleşmede mümkün olduğunca açık bir şekilde düzenlemeleri Önerilir. Eğer malların belirlenen varma yerine ulaştırılması için birden çok taşıyıcı kullanılıyorsa, malların ilk taşıyıcıya teslimiyle, yani tamamen satıcının takdirine bağlı ve alıcının üzerinde hiçbir kontrolünün olmadığı bir noktada, hasar alıcıya geçmiş olur. Eğer taraflar hasarın daha ileriki bir aşamada (örneğin okyanustaki bir limanda veya havaalanında) geçişini düzenlemek istiyorlarsa, satım sözleşmesinde bu hususa değinmelidir.

Tarafların, belirlenen varma yerindeki ilgili noktayı mümkün olduğunca açık bir şekilde belirlemesi önerilir. Zira bu noktaya kadar oluşacak masraflar satıcı tarafından karşılanır. Satıcıya özellikle bu seçime uyan taşıma sözleşmeleri yapması önerilir. Eğer satıcı, taşıma sözleşmesine ilişkin olarak varma limanında malların boşaltılmasına ilişkin masrafları üstlenmek zorunda kalırsa, aksi taraflarca kararlaştırılmadığı sürece, bu masrafların alıcı tarafından tazminini isteyemez.

cip kuralı, uygulandığı ölçüde satıcının malları ihracat için gümrüklemesini gerektirir. Ancak, satıcının malların ithalat için gümrüklenmesi, ithalat harçlarının ödenmesi ve ithalat için gerekli gümrük formalitelerinin takibine ilişkin herhangi bir yükümlülüğü yoktur.

ddp (Delivered Duty Paid - Gümrük Resmi Ödenmiş Olarak Teslim)

"Gümrük Resmi Ödenmiş Olarak Teslim" kuralı, satıcının malların ithalat için gümrüklenmiş olarak ve belirlenen varma yerinde gelen taşıma aracında boşaltmaya hazır şekilde alıcının tasarrufuna bırakmakla teslim ettiğini ifade eder. Satıcı, malların belirlenen varma yerine getirilmesine ilişkin tüm hasar ve masrafları üstlenir ve malların sadece ihracı değil, ithali için de gümrükleme işlemlerini yapmakla, ihracat ve ithalat için gerekli her türlü harcı ödemekle ve tüm gümrük formalitelerini yerine getirmekle yükümlüdür.

ddp kuralı satıcı açısından azami yükümlülüğü gösterir.

Tarafların, belirlenen varma yerindeki ilgili noktayı mümkün olduğunca açık bir şekilde belirlemesi önerilir. Zira bu noktaya kadar oluşacak masraflar ve hasar satıcı tarafından karşılanır. Satıcıya özellikle bu seçime uyan bir taşıma sözleşmesi yapması önerilir. Eğer satıcı, taşıma sözleşmesine uygun olarak varma yerinde malların boşaltılmasına ilişkin masraf yaparsa, aksi taraflarca kararlaştırılmadığı sürece, bu masrafların alıcı tarafından tazminini isteyemez.

Satıcının ithalat için gerekli gümrükleme işlemlerini doğrudan veya dolaylı olarak yerine getirme imkanı yoksa taraflara ddp kuralını kullanmamaları önerilir.

Eğer taraflar, malların ithalat için gümrüklenmesine ilişkin tüm hasar ve masrafların alıcı tarafından üstlenilmesini istiyorlarsa, dap kuralı kullanılmalıdır.

Satım sözleşmesinde aksi açıkça kararlaştırılmamışsa, ithalata ilişkin ödenmesi gereken KDV ve diğer tüm vergiler satıcıya aittir.

Bununla birlikte, teslim şeklinde satıcıya direkt olarak bir teminat **sigortası** ödeme zorunluluğu getirmemekte, satıcı ile alıcı arasında yapılacak sözleşme kapsamında bu yükümlülüğü satıcı ya da alıcıya yüklemektedir. Bu itibarla, alıcı tarafından herhangi bir **sigorta ödemesi** beyanı yapılmayan ddp teslim şekline konu işlemlerde alıcı-satıcı arasında düzenlenmiş olan bir sigorta sözleşmesinin olup olmadığının kıymete eklenecek unsurlar açısından irdelenmesi gerekmektedir.

dap (Delivered At Place -Belirlenen Yerde Teslim)

"Belirlenen Yerde Teslim" kuralı, satıcının malları belirlenen varna yerinde gelen taşıma aracından boşaltmadan alıcının tasarrufuna bırakmakla teslim ettiğini ifade eder. Satıcı, malların belirlenen varna yerine getirilmesine ilişkin tüm hasar ve masrafları üstlenir.

Tarafların, belirlenen varna yerindeki ilgili noktayı mümkün olduğunca açık bir şekilde belirlemesi önerilir. Zira bu noktaya kadar oluşacak masraflar satıcı tarafından karşılanır. Satıcıya özellikle bu seçime uyan bir taşıma sözleşmesi yapması önerilir. Eğer satıcı, taşıma sözleşmesine uygun olarak varna yerinde malların boşaltılmasına ilişkin masraf yaparsa, aksi taraflarca kararlaştırılmadığı sürece, bu masrafların alıcı tarafından tazminini isteyemez.

dap kuralı, satıcının malları uygulandığı ölçüde ihracat için gümrüklemesini gerektirir. Ancak, satıcının malların ithalat için gümrüklenmesi, ithalat harçlarının ödenmesi ve ithalat için gerekli gümrük formalitelerinin takibine ilişkin herhangi bir yükümlülüğü yoktur. Eğer taraflar, satıcının malları ithalat için gümrüklemesi, herhangi bir ithalat harcını ödemesi veya gümrük formalitelerini yerine getirmesini istiyorlarsa, ddp terimi kullanılmalıdır.

Bununla birlikte, teslim şeklinde satıcıya direkt olarak bir teminat **sigortası** ödeme zorunluluğu getirmemekte, satıcı ile alıcı arasında yapılacak sözleşme kapsamında bu yükümlülüğü satıcı ya da alıcıya yüklemektedir. Bu itibarla, alıcı tarafından herhangi bir **sigorta ödemesi** beyanı yapılmayan dap teslim şekline konu işlemlerde alıcı-satıcı arasında düzenlenmiş olan bir sigorta sözleşmesinin olup olmadığının kıymete eklenecek unsurlar açısından irdelenmesi gerekmektedir.

dpu (Delivered at Place Unloaded - Belirlenen Yerde Boşaltılmış Olarak Teslim);

"Belirlenen Yerde Boşaltılmış Olarak Teslim" kuralı, tüm taşıma türlerini kapsayan bölüm içerisinde yer almaktadır. Satıcının, alıcıya göre yükümlülüklerinin daha fazla olduğu bir teslim şeklidir.

Kontrol, ambalaj, işaretleme, çıkış gümrük işlemleri, lisans, izinler, yükleme, navlun ve boşaltma hizmetleri satıcının sorumluluğundadır.

Bu teslim şeklinde sadece varış gümrük idaresindeki işlemler ve resmi izinler alıcının sorumluluğundadır.

Sigorta yükümlülüğü satış sözleşmesinde hangi taraf yüklenilmişse, o tarafın sorumluluğundadır. (Akit'e göre)

Gümrük işlemleri açısından değerlendirildiğinde dpu teslim şeklinde; Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın, navlun masraflarının satıcı tarafından üstlenildiği ancak sigortanın akite göre belirlendiği hususuna dikkat etmek gerekir. Sigortanın kim tarafından ödendiği hususunu açıklığa kavuşturmak için satış sözleşmesine başvurulabilir.

dat (Delivered At Terminal - Terminalde Teslim) (01.01.2020 itibariyle yürürlüğü kalmamıştır.)

"Terminalde Teslim" kuralı, satıcının malları belirlenen varma yerinde veya limanında belirlenen terminalde gelen taşıma aracından boşaltılmış bir şekilde alıcının tasarrufuna bırakmakla malları teslim ettiğini ifade eder. "Terminal" terimi, rıhtım, depo, konteyner sahası veya yol, demiryolu veya hava kargo istasyonu gibi üstü açık veya kapalı olabilecek herhangi bir yeri kapsar. Satıcı, malların belirlenen varma yerinde veya limanında belirlenen terminale getirilmesi ve taşıma aracından boşaltılmasına ilişkin tüm hasar ve masrafları üstlenir.

Tarafların, belirlenen varma yeri veya limanında terminali ve bu terminaldeki ilgili noktayı mümkün olduğunca açık bir şekilde belirlemesi önerilir. Zira bu noktaya kadar oluşacak masraflar satıcı tarafından karşılanır. Satıcıya özellikle bu seçime uyan bir taşıma sözleşmesi yapması önerilir.

Buna ilaveten, taraflar malların terminalden başka bir yere taşınması ve elleçlenmesi ile ilgili hasarın ve masrafların satıcı tarafından üstlenilmesini amaçlıyorsa, dap veya ddp kuralları kullanılmalıdır.

dat kuralı, uygulandığı ölçüde satıcının malları ihracat için gümrüklemesini gerektirir. Ancak, satıcının malların ithalat için gümrüklenmesi, ithalat harçlarının ödenmesi ve ithalat için gerekli gümrük formalitelerinin takibine ilişkin herhangi bir yükümlülüğü yoktur.

Bununla birlikte, teslim şeklinde satıcıya direkt olarak bir teminat **sigortası** ödeme zorunluluğu getirmemekte, satıcı ile alıcı arasında yapılacak sözleşme kapsamında bu yükümlülüğü satıcı ya da alıcıya yüklemektedir. Bu itibarla, alıcı tarafından herhangi bir **sigorta ödemesi** beyanı yapılmayan dat teslim şekline konu işlemlerde alıcı-satıcı arasında düzenlenmiş olan bir sigorta sözleşmesinin olup olmadığının kıymete eklenecek unsurlar açısından irdelenmesi gerekmektedir.

daf (Delivered At Frontier - Sınırdaki teslim) (01.01.2011 itibariyle yürürlüğü kalmamıştır.)

Teslim şeklinin özellikleri: Bu teslim şekli özellikle karayolu ve demiryolu taşımacılığında kullanılır. Satıcı tüm riskleri ve masrafları kendisine ait olmak üzere malı kararlaştırılan ülke sınırında, belirtilen yer ve tarihte gümrük işlemlerini tamamlayarak teslim eder. Tesliminden itibaren bütün risk ve masraflar alıcıya aittir. İthalat ile ilgili gümrük vergileri alıcı tarafından ödenir.

Satıcının Sorumluluğu: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. Alıcının ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar, gümrük işlemlerini tamamlar. Taşıyıcı aracı temin ederek malın belirlenen sınır noktasına kadar taşınması için navlun bedelini öder. Malları sınırda belirlenen yer ve tarihte alıcının emrine hazır tuttuğu andan itibaren malla ilgili bütün masraf ve riskler tamamen ve eğer sözleşmede aksine hüküm yoksa alıcıya geçer.

Alıcının sorumluluğu: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar. Gümrük vergilerini öder. Malları belirlenen sınır noktasında emrine hazır tutulduğu anda zaman geçirmeksizin malları teslim alır. Malları sınırda belirlenen yer ve tarihte alıcının emrine hazır tuttuğu andan itibaren malla ilgili bütün masraf ve riskler alıcıya aittir.

des (Delivered Ex Ship - Gemide teslim) (01.01.2011 itibariyle yürürlüğü kalmamıştır.)

Teslim şeklinin özellikleri: Bu teslim şeklinde satıcı malları varış limanında, gemide teslim eder. Varış limanına kadar bütün risk ve masraflar navlun ücreti de dahil olmak üzere satıcı tarafından karşılanır. Belirlenen varış limanında mallar alıcının emrine hazır tutulduğu andan itibaren teslim gerçekleşmiş sayılmaktadır.

Satıcının Sorumluluğu: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. Alıcının ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar. Gümrük işlemlerini tamamlar. Taşıma acentası ile sözleşme yaparak varış limanına kadar olan navlun ücretini öder. Mallar varış limanında alıcının emrine hazır tuttuğu anda malın teslimi gerçekleşmiş olur. Teslime kadar tüm risk ve masraflar satıcıya aittir.

Alicının sorumluluğu: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. Malları varış limanında boşaltma masraflarını ve liman ücretlerini de ödemek suretiyle gecikmeksizin malını boşaltır. İthalat için gümrük belgelerini düzenleyerek gümrük işlemlerini tamamlar. Gümrük vergilerini ödeyerek fiili ithalatını gerçekleştirir.

deq (Delivered Ex Quay - Rıhtımda teslim) (01.01.2011 itibariyle yürürlüğü kalmamıştır.)

Teslim şeklinin özellikleri : Bu teslim şekli des teslim şekli ile aynı prensiplere dayanmakla birlikte ondan farklı olarak ; malın teslimi, limanda boşaltma tamamlayıp ithalat gümrük vergilerini ödedikten sonra malı teslim eder. Bu nedenle satıcının, alıcının ülkesinde yürürlükte bulunan kambiyo rejimine uygun ithalatçı belge olmadığı koşullarda bu teslim şekli uygulanmaz.

Satıcının Sorumluluğu : Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. Kendi ülkesinde ve alıcının ülkesinde kullanacağı lüzumlu belgeleri hazırlar. İhracat ve İthalat gümrük işlemlerini tamamlar. Taşıyıcı aracı temin ederek navlun ücretini öder. Malların hangi tarihte varış limanında olacağını alıcıya bildirir. Belirlenen tarihte varış limanında gümrük işlemlerini de tamamlamak suretiyle malları teslim eder. Alicının sorumluluğu : Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. İthalat ile ilgili belgeleri düzenleyebilmesi için satıcıya gereken yardımı sağlar. Satıcı tarafından emrine hazır tuttuğu andan itibaren bütün risk ve masraflar alıcıya aittir.

Gümrükleme, gümrük vergisi, resim ve harçlar, ithalatçıya yani alıcıya aittir (bu husus sözleşme ile farklı biçimde de düzenlenebilir) ;

deq duty paid : Sözleşmede bu tabir geçiyorsa gümrük giriş işlemleri ve gümrük vergisinin satıcının mükellefiyetinde olduğu anlaşılır.

deq duties on buyers account : Eğer bu tabir geçiyorsa gümrük giriş işlemleri ve gümrük vergisinin alıcının mükellefiyetinde olduğu anlaşılır.

Sadece deniz ve su yolu taşımacılığında kullanılabilir.

ddu (Delivered Duty Unpaid - Vergileri Ödenmemiş Teslim) (01.01.2011 itibariyle yürürlüğü kalmamıştır.)

Teslim şeklinin özellikleri: ddu çok araçlı taşımacılıkta kullanılır. Deniz taşımacılığında kullanılan deq şekline benzemekle birlikte bu teslim şeklinde satıcı malları belirlenen tarihte alıcının ülkesinde belirlenen yerde gümrük vergilerini ödemeksizin teslim eder. Teslime kadar bütün riskler tamamen ve eğer sözleşmede aksine hüküm yoksa alıcıya geçer.

Satıcının Sorumluluğu: Satıcı sözleşme koşullarına uygun malı hazırlar. İhracat ile ilgili tüm belgeleri düzenler ve gümrük masraflarını öder. Taşıma acentası ile anlaşarak navlun bedelini öder. Malları alıcının ülkesinde daha önceden belirlenmiş tarih ve yerde alıcının emrine hazır tutarak teslimi gerçekleştirir. Teslime kadar risk , masraflar ve buna benzer diğer yükümlülükler alıcıya ait olacaktır.

Alicının sorumluluğu: Sözleşme koşullarına uygun olarak mal bedelini öder. Malın ithali ile ilgili gerekli belgeleri düzenleyerek gümrük vergilerini öder. Malları önceden belirlenen tarihte varış yerinde teslim alır.

[1] (INCOTERMS 2000'de yer alan ddu, des, deq VE daft teslim şekilleri kaldırılarak 1 Ocak 2011 tarihinde yürürlüğe girecek INCOTERMS 2010'a dat VE dap teslim şekilleri ilave edilmiştir.)